

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timisoara-
Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9
órától 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési
árak külföldön: havonként 110 Lei, negyed-
évre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre
900 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken
közbesítéssel: havonként 80 Lei, negyed-
évre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre
900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíja-
sok részére: havonként 60 Lei, negyedévre
180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei

VI. ÉVFOLYAM. 32. SZÁM

TIMISOARA, 1930 FEBRUÁR 9, VASÁRNAP ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Gyilkosságok

egész halmaza, hatalmas vérflowam jelzi az orosz szovjet uralmának útját. Hol sötét pincékben kinóznak haláira embereket, hol gépfegyverekkel hajtanak végre halálos tömegitéleteket, hogy gyorsabban végezzenek. Kezük a messzi külföldre is elér a hóhérokak aminek szomorú bizonyítéka, hogy a francia rendőrség védelme ellenére is sikerült meggyilkoltatni Kutjepov tábornokot, a szovjet emigrált ellenfelét. Igy természetesen nem igen sikerült az emberek lelkesedését heviteni a bolsevik uralom iránt. Ezt propagandával igyekeznek elérni, amelyre évente sok-sok millió aranyrubelt költenek. Honnan teremti elő a hamis jelszavak nagy bacillustanyája, amelynek fentartása szintén milliókat emészt fel, ezeket a hatalmas összegeket? A rejtély megfejtése, hogy a szovjeturaknak is van aranygyapjuk és ez még értékesebb ama bizonyos ókori aranygyapjunál, melyért az argonauták valamikor hosszú tengeri utra keltek. A szovjet aranygyapja az orosz mezőgazda. Ezek termeléséből fakadó jélét összes arisztokratikus előnyeit élvezik a kommunista párttagok, mellettük szerényen lapul meg a szovjet közneveltség, a szervezett ipari munkásság. A terror minden kiméletlenségén felépült fantasztikus rémuralom igazi eltartója a huszonhárom millió gazdagság, amelyen ötször annyi mezőgazda dolgozik és tengeti a régi mozsikorsóná is szomorubb életét. A szovjet féláron veszi meg a paraszt terményeit, elrekviralja azokat úgy, hogy valóságos útközetek folynak le az elkezeredett gazdaközönség és a rekviraló hatóságok között. Amíg a szovjet féláron veszi el a gabonát, addig az állami üzemekben az ipari cikkeket háromszoros áron adja el. Ezenkívül a földadó egészen negyven százalékig emelkedik, a költségvetési szükséglet szerint. Ezt a boldog állapotot akarják meghonosítani az egész világon a nagyképi álproféták. Aranygyapjas parasztokat akarnek széles e világon, hogy ezeket állandóan nyirhassák. Hogy mennyire szenved az orosz mezőgazda, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a népszerűvé vált szovjetanedkoda, hogy a megölt cár így szól a másvilágon Leninhez:

— Mondd csak, Iljies Vladimir, miért kellett lennünk legyilkolni, mikor a cárizmus és a ti uralmatok között csak annyi a különbség, hogy ti Moszkvában laktok és két százalékkal felhigitottatok a vutkít?

Aranygyapjas paraszt... Moszkva...
Higitott vutki... Vésztörvényszék...
Tömegmészárlás... Bolsevizmus...
Szovjet...

Vak férjét arzénnal tette el láb alól egy bestiális asszony

Szolnok, február 8.

(Tudósítók telefonjelentése.) Rendkívül nagy érdeklődés mellett tartotta meg tegnap a szolnoki törvényszék a tiszazugi tömeges arzénmérgezésék bünperében immár a negyedik főtárgyalást. A tegnapi vádlott V a r g a Gyuláné, született S ü l y e Mária negyvenegy éves vagyonos asszony volt, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy első férjét, J ó j á r t Istvánt, 1916 szeptemberben, amikor a haretérről hazakerült, arzénal megmérgezte. A vád annál súlyosabb, mert a szerencsétlen férfi a háboruból teljesen megvakulva érkezett haza, tudóbajjal és gyomorhajjal. A vád szerint V a r g á n é ezenkívül J ó j á r t nagypját, A m b r u s Mihályt gazdát is eltette láb alól. A vizsgálóbíró előtt a borzalmas bünnel gyanúsított asszony azt adta elő, hogy első férje, J ó j á r t István, kötekedő, iszákos és goromba természetű ember volt.

A vizsgálat során a hatóság elrendelte J ó j á r t és az öreg Ambrus holttestének exshumálását, amely után mindkét testben nagymennyiségű arzént találtak.

V a r g á n é a csendőrség előtt előadta azt is, hogy első férjét nem ő, hanem a hírhedt Fazekasné mérgezte meg

azért, hogy fiához feleségül menjen.

A tegnapi tárgyalás iránt az érdeklődés nagyobb volt, mint az eddigi főtárgyalások iránt. A bíróság mintegy huszonöt tanutidézett meg. Zsuffolt teremben kezdte meg F u c h s Gyula dr. elnök V a r g a Gyuláné kihallgatását, aki a következőkben adta elő védekezését.

— Nem vagyok bünös. Fazekasné adott annak idején valamit a férjem levesébe, amittől a beteg jobban lett. Fazekasné néhányszor megismételte a cseppek beadását, amire férjem hirtelen panaszkodni kezdett, hogy a gyomra és a háta nagyon fáj. Fazekasné ezután reá akart engem venni, hogy legyek fiának a felesége, de én ezt elutasítottam.

Erre megfenyegetett, hogy majd megbánom. Nem volt tudomásom arról, hogy Fazekasné férjemnek orvosság helyett mérget adott volna be.

Ambrus Mihály halálának okáról semmitsem tudok.

A bíróság elsőnek S z e g e d y Kálmán dr. orvost hallgatta ki, aki kijelentette, hogy Ambrus Mihályt halála után megvizsgálta és agyvérzést állapított meg a halál okának. Gyanus körülményt akkor nem talált.

A szélsőges ellenzéki politikai pártok teljes kudarca

Bukarest, február 8.

(Tudósítók telefonjelentése.) A megyetanácsi választásokról a belügyminiszteriumhoz érkezett hivatalos adatokat összegezték és azok alapján megállapították a választás végleges eredményét. A kormánypárt az egész országban 1932 tanácsstagságot kapott, ami 81.7 szaléknak felel meg. A liberálisok 316 mandátumhoz jutottak és ez 13.37 százalékos aránynak felel meg. A disszidens liberálisok mandátumainak száma 7, ami 0.30 százalékot tesz ki. A L u p u -párt nyolc mandátumot szerzett 0.34 százalékos arányban. Az A v e r e s e u -párt kilenc mandátumhoz jutott, aminek 0.38 a százalékos arányszáma. A szociáldemokraták tizenegy mandátumot szereztek maguknak, ami 0.47 százaléknak felel meg. Az önálló Magyar párti listán megválasztott magyar tanácsstagok száma hetven és pedig 2.96 százalékos arányszámmal. Végül tíz német jutott önálló listán a megyei parla-

menbe, ami 0.42 százaléknak felel meg. Az egész országban 2369 megyetanácsi tagot választottak.

A L u p t a megállapítja, hogy a választás tanubizonyosságot szolgáltatott amellet, hogy a szélsőges ellenzéki politikai pártok egyáltalában nem léteznek. Az A v e r e s e u -párt szétesett, csupán a liberálisok érték elerős szervezeteteikkel jelentékeny számban szavazatot. A megyetanácsi választások újólag igazolták, hogy a bizalom a nemzeti parasztpárt kormánya és Maniu iránt nem rendült meg.

Az A d e v e r u l is kommentálja a választások eredményét és ama véleményének ad kifejezést, hogy még egyetlen kormány sem kapott kormányzása idejében annyi szavazatot, mint Maniu kormánya a most lezajlott megyei választásokon. Maniu Gyula miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg a régenstanácsnál és beszámolt a választásokról.

A vádlott édesanyja, özvegy S ü l y e Zsigmondné volt az első tanu, aki előadta, hogy amikor fia, a vádlott asszony első férje, vakon hazajött a háboruból, sokat panaszkodott betegsége miatt. Mivel a faluban nem volt orvos, a beteghez Fazekasné hívták.

Sebestyén Sándor tanu szerint J ó j á r t István előtt sohasem panaszkodott gyomorhajjáról. C s á k i László tanu elmondotta a tárgyaláson, hogy egy izben találkozott az utcán Fazekasnéval és ekkor megkérdezte tőle, hogy J ó j á r tnak mi a baja.

Ezernyi baja van annak, — monddta neki Fazekasné — a feje fáj, a gyomra fáj és nem is fog sokáig élni.

A bíróság ezután általános figyelem közepette az előző tárgyaláson már halálra ítélt Kardos Mihályt hallgatta ki tanuként. A mérgekeverő asszony vallomásában a vádlott V a r g a Gyuláné ellen vallott és azt hangoztatta, hogy a szóbanforgó mindkét esetben mérgezés történt. A faluban nyílt titok volt — mondotta Kardosné — és minden asszony tudta, hogy ott, ahová Fazekasné betette a lábát, biztos volt a halál. Minden asszony tudott a mérgezésekről és nyíltan kijelentem, hogy valamennyi le-tartóztatott asszony bünös.

Nem haragból és nem bosszúból vallom ezt, hanem őszinteségből, mert azt akarom, hogy miként én, úgy valamennyi bünös bünhődjék.

A bíróság Kardosné vallomására nem eskette meg.

C s á s z á r János esendőrtiszthelyettes előadta, hogy V a r g a Gyuláné önként vallotta be a vizsgálat alatt a mérgezést. Több lényegtelen tanuvallomás után a törvényszéki szakértők terjesztették elő véleményüket, amely szerint úgy J ó j á r t, mint Ambrus halálának oka arzénmérgezés. A védők erre a bizonyítás kiegészítését kérték, de a törvényszék azt elutasította.

Azután az ügyész mondotta el vádbeszédét. V a r g a Gyulánét, akinek elvetemedettségét hangoztatta, előre megfontolt szándékos emberöléssel vádolta és halálbüntetést kért. A védelem felszólalása után a bíróság visszavonult tanácskozásra. Este hét óra volt, amikor a törvényszéki tanácsból megjelent a teremben és kihirdette az ítéletet. Az ítélet életfogytiglan tartó fegyházra szól.

Magyar valorizációs per a temesvári bíróság előtt

Temesvár, febr. 8.

A temesvári törvényszék ritka érdekességű per foglalkoztatja, amely minden valószínűség szerint a legmagasabb bírói fórumhoz is elkerül és ez lesz hivatott megállapítani, hogy a háboru utáni magyar törvényhozás egyik fontos alkotása, az ugynevezett valorizációs törvény mennyiben érinteti Romániát. Ismeretes, hogy a magyar parlament két év előtt törvényjavaslatot fogadott el, amely szerint a békeidőkből származó nyugdíjakat, kegydíjakat, nő és gyermektartási összeget a mai valutaértéknek megfelelően kell fizetni. A magyar parlament ezzel a törvénnyel égető szociális kérdést oldott meg. Romániában tudvalevőleg valorizációs törvény még nincsen. **M a n o i l e s c u** egykori pénzügyi államtitkárnak szándéka volt ugyan ezt a törvényjavaslatot a parlament elé terjeszteni, időközben azonban kormánya megbukott.

A temesvári törvényszék előtt folyó pernek az előzményei még 1909-re nyulnak vissza.

Akkor a budapesti Erzsébet gőzmalomnak Temesvárott fiókja volt, amelynél Reisz Alfréd jelenleg temesvári lakos, román állampolgár szintén alkalmazásban állott.

Amikor az Erzsébet gőzmalom temesvári fiókja megszűnt, illetve a Temesvári Műmalomba olvadt, Reisz Alfréd nyugdíjaztatta magát. Az egybeolvadás során a Temesvári Műmalom a volt Erzsébet malomfiók nyugdíjalapjával szemben bizonyos kötelezettséget vállalt. Reisz rendesen megkapta a nyugdíját, míg Magyarországon életbe nem lépett a valorizációs törvény. Reisz — tekintettel arra, hogy ő az Erzsébet gőzmalom kötelékébe tartozott, amely időközben Első Magyar Gőzmalommá alakult át és onnan is kapta nyugdíját, a budapesti törvényszéken pert indított a valorizációs törvény értelmében nyugdíjának valorizált összegű kifizetése iránt. A pert nem folytatták le, mert a felek perenkívül kiegyeztek és Reisz a magyar valorizációs törvény szerinti nyugdíját kapta. Ezzel az ügynek első fázisa befejezést is nyert.

Ámde az Első Magyar Gőzmalom a Reisz-féle nyugdíjvalorizálás után átírt a Temesvári Műmalomhoz és arra való hivatkozással, hogy

a volt Erzsébet-malomfiók nyugdíjalapja egy részének átvételével kötelezettségei vannak, felszólította, hogy a valorizált nyugdíjban vállaljon százalékszerű részesedést.

A Temesvári Műmalom a maga részéről a kérelem teljesítését elutasította és így perre került a sor. Az Első Magyar Gőzmalom **G o i t i** Dezső dr. ügyvéd útján pert indított a temesvári törvényszéken és a keresetben a magyar valorizációs törvényre való hivatkozással kérte, hogy kötelezzék a Temesvári Műmalomot, a valorizált nyugdíj reáeső százalékának megfizetésére. A temesvári törvényszék előtt tegnap folyt le az érdemleges tárgyalás ebben az ügyben. **G o i t i** Dezső dr. irodája részéről **Stumpfoll** Dezső dr. kifejtette, hogy a Műmalomnak megállapodása volt a nyugdíjak

kifizetésére vonatkozólag a volt Erzsébet gőzmalommal és így amikor az egykori anyavállalat utódját kötelezettségek érték, köteles az 1909-ből való megállapodás értelmében ebben a kötelezettségben osztozni.

Ezzel szemben **D o g a r i u** Virgil dr. a Műmalom képviselőjében kifejtette, hogy egy idegen állam, a jelen esetben Magyarország valorizációs törvényének nem lehet kihatása Romániára, már azért sem, mert Reisz Fülöp román állampolgár, a Műmalom román iparvállalat és indokolatlan lenne, hogy éppen magyar törvény alapján tisztázzanak egy jogi

helyzetet.

Hivatkozott arra, hogy a Műmalom és az egykori budapesti anyavállalat között a nyugdíjak folyósítására vonatkozólag teljes likvidálás történt és ezért kérte a kereset elutasítását.

A törvényszék **I s a c u** dr.—**M a r g i n e a n u** dr. tanácsa hosszas tanácskozás után az ítélet kihirdetését későbbi időpontra halasztotta el. Az ítélet elé várakozással tekintenek, mert elvi jelentőséggel bír, vajjon a temesvári törvényszéknek mi az álláspontja a magyar valorizációs törvény ilyen értelmű kiterjesztése tárgyában.

Asztalokat törtek fel és így kerestek adatokat a Resica-alkalmazottak elbocsátására

Resica, február 8.

Genea és **Georgescu**, akik — mint számos cikkünkben már ismertetes, — a Resica-műveknél mindenható titkárok. Két év előtt ők indították meg az elbocsátások lavináját és amikor valamely kiszemelt áldozatuk még fiatal volt a nyugdíjazásra, más okot kerestek. Nem riadtak vissza még attól sem, hogy egyes tisztviselők és altisztek asztalait feltörjék és ott kutassanak olyan adatok után, amelyek alapján az elbocsátás megcselekedhető volna. Éjszakánként idején így törték fel önkényesen **T e n d l** Róbert és **F á b i á n** Károly mesterek fiókjait és bár azokban nem találtak semmit, mégis mindkettőt elbocsátották a szolgálatból.

A két ártatlan ember azonban nem

nyugodott bele ebbe az elcsapásba és **D o b o s a n** Emil dr. ügyvéd útján pert indított a Resica-művek ellen. A resicai járásbíró most tárgyalta le az ügyet és megállapította, hogy **T e n d l** és **F á b i á n** elbocsátása teljesen jogtalan volt. A járásbíró az elbocsátástól 1929. szeptember 1-ig eltelt időre **T e n d l** Róbertnek 213.000, **F á b i á n** Károlynak pedig 190.000 lelt ítélte meg, amelyet a Resica-művek igazgatósága nyolc nap alatt köteles kifizetni. Azonkívül kimondta a járásbíró, hogy a két mesternek 1929. szeptember 1-től kezdődőleg egy évi felmondási időt ítél meg. Az ítéletben a Resica-művek jogi képviselője megnyugodott és ezzel elismerte, hogy a két mester elbocsátása jogtalan volt.

Tizenegyszer állott már bíróság előtt, mert vasdoronggal agyonütötte a feleségét

Temesvár, febr. 8.

Hét év előtt elkövetett hitvesgyilkosság ügyét tárgyalta tegnap a temesvári törvényszék **H a l á s z** — **Barbat** tanácsa. **H o l z i n g e r** János jelenleg Pankotán lakó ötvenkét éves gazdálkodó 1923 január tizedikén vasdoronggal agyonütötte feleségét, **K r e p i l** Annát. **H o l z i n g e r** a gyilkosság után a módosi elmeorvóintézetbe helyezték el, onnan azonban, amikor **M ó d o s t** Jugoszláviához csatolták, szabadon bocsátották. A temesvári törvényszék 1925-ben ítélkezett **H o l z i n g e r** fölött és az enyhítő körülmények figyelembe vételével másfél évi börtönnel sújtotta. Felelőtlenség folytán az ügy a temesvári táblához került, amely az ítéletet formai okokból megsemmisítette és a törvényszéket új el-

járásra utasította. Tegnap tizenegyszer tárgyalta az ügyet a törvényszék. A vádat **M i h a i l e s c u** Marin vezetőügyész képviselte. Az első tanu a vádlott tizenkilenc éves fia volt.

Elnök: Akarsz vallomást tenni. — Igen.

Ezután a fiu elmondotta, hogy hallotta anyja segélykiáltásait, őt apja a szobába zárta be. Az ablakon át kímásztott és a szomszédok segítségével kimentette apját a kútból, ahova begurgrott. Anyját vértócsában holtan találták. A kihallgatás után **M i h a i l e s c u** Marin vezetőügyész indítványára a bíróság a tárgyalást, mert több tanu hiányzott, elnapolta és így **H o l z i n g e r** János tizenkettedszer is bíróság elé került.

MANUS BUDAPEST: RÁKÓCZI-TÉR 11.

Európa egyedüli ilyen szaküzlete!

PERZSASZÖNYEG - FONALAK Minták

Szönyeg szövéshez és varráshoz mindig utána kapható hiteles perzsa színekben

legértékesebb antik keleti szőnyegek után.

Szállítás Romániába

egyéneknek és műhelyeknek különösen olcsóbbított exportáron, hogy a csekély vámmal együtt sem drágább, mint Budapesten helyben.

Tessék prospektust kérni.

Ma este mielőtt lefekszél vegyen be Darmol-t és hoinap reggel jó kedvre és friss erővel ébred. Almatlansága, idegessége fej- és derékfájdalmi, valamint gyermekeinek csalánkiütése ugyanis nagyon sok esetben a székrekedés következménye. Ezért van szüksége önnek és gyermekeinek Darmolra, az enyhe és biztonságos csokoládé hashajtóra. Kifejezetten Darmol-t kérjen mert csak a Darmol hozza meg önnek a családjának a várva-várt enyhülést. Egy próba-csomag meg fogja Önt erről győzni.

A színház homlokzatának megvizsgálása és átvétele

Temesvár, febr. 8.

Közöltük, hogy **C r a c i u n** György dr. és **S c h m i t z** Ferenc dr. a városi ideiglenes bizottság tagjait, valamint **S u c i u** Adrián városi mérnök megjelentek a színház előtt, hogy az időközben kijavított homlokzatot megvizsgálják és az átvételre vonatkozólag az ideiglenes bizottságnak javaslatot tegyenek. Megírtuk azt is, hogy a bizottságban jelen volt **P o p o v i c i** Kornél okleveles építész is, mint **D u i l i u** Marcu, a színház tervezőjének megbízottja. Ezzel kapcsolatban **P o p o v i c i** Kornél a következő közlésére kér fel: Sohasem voltam, nem vagyok és nem is leszek **D u i l i u** Marcu építésznek a helyettese, vagy megbízottja a városi színház építkezési munkálatainál. Így sem az ő megbízásából, sem az én saját elhatározásomból kifolyólag nem vállalhattam a felelősséget, hogy a színházépítésnél végzett munkálatokat akár egészben, akár részletben **D u i l i u** Marcu megbízottjaként a városnak átadhassam.

A folyóba dobta és utána leszurta feleségét

Szabadka, február 8.

Borzalmas családi tragédia játszódott le **V i n k o v c e n**. **W o l f f** Viktor nézősárosságát meggyilkolta feleségét és azután öngyilkosságot kísérelt meg. **W o l f f** két évvel ezelőtt nősült, amikor feleségül vette **M u r b u n a c** Mária-t, a község egyik leggazdagabb leányát. A fiatal házaspár eleinte boldogan éltek, később azonban egyre többet veszekedtek és végül is **W o l f f** eltávozott hazulról azzal, hogy beadja a válólépet. Tegnap visszatért lakásukra, ahol könyörögni kezdett feleségének, hogy bocsásson meg neki. Az asszony hallani sem akart uráról és amikor az erőszakosan lépett fel, kifutott a házból és rokonaihoz akart menekülni dühöngő férje elől. **W o l f f** mindenütt nyomában volt és kérlete a feleségét. Amikor a város határában levő folyóhoz ért, **W o l f f** hirtelen megragadta és a folyóba dobta az asszonyt. A kiáltásra több járókelő a vízbe ugrott és kimentette a szerencsétlen nőt. **W o l f f** erre kirántotta kését és három szurással megölte feleségét. A gyilkosság után visszaszaladt a hidra a vízbe vetette magát. A tárgyékat többen látták és csolnakkal a gyilkosságára siettek, akik kimentették **W o l f f**ot erre letartóztatták.

Felhívás.

M a r t i t s Gyula vendéglős (IV., Atilla-utca 16. sz.) hitelezőt felhívom, hogy követeléseiket nálam f. hó 15-ig jelentsék be.

F e l d Kálmán dr. ügyvéd

Ki akarják ütni a szegény bán- sági magyar telepes kezéből az utolsó falat kenyeret is

Rékás, február 8.

A bán-sági falvakban járunk és be-
tett szemü, sápadt és gondterhes ar-
cú, görnyedt hátú embereket látunk:
szegények bizonyára magyar telepesek.
A férfiak és zsenge ifjú korukban ők
maguk is örvendezéssel jöttek erre a
földre, ahol az állam minden telepes-
nek husz hold földet adott el részle-
ken való megfizetésre. A földet
azonban előbb művelhetővé kellett
tenniük, meg kellett tisztítani kövek-
től, gyökerektől, tuskóktól, giz-gasztól.
Legtették ezt abban a tudat-
ban, hogy ez a föld, amelyet nemcsak
magukkal, hanem véres verejtékükkel
és magukhoz váltanak, hű marad
családjukhoz mindenkön-
nyen. Ki is fizették lassankint a husz
holdukat, be is telekkönyvezették ma-
tukat. Azonban jött az imperiumvál-
tozás, jött az agrárreform és jött vele
a földkisajátítás. A föld maga hű
maradt maradni régi gazdához, a tele-
peseknek, nem is hagyta el őket, ha-
nem elvették azt tőlük.

Elvették azon a címen, hogy má-
soknak is kell föld. Ezek a mások
az új földigénylők voltak, legtöb-
nyire Erdélyből hozott román ko-
lonisták. A régi telepesek husz
holdjaiból mindössze négy-négy-
fél holdat hagytak meg, az új
igénylőknek pedig tizenhat holdat
adtak egyenkint.

A földeket kisajátították, azonban
a kisajátítás részben nem volt végle-
ges, részben pedig nem volt elegendő
földigénylő. Az új telepeseknek kiosz-
tott földek egyelőre mint kényszerbár-
letek szerepeltek és ezekért évente és
holdankint negyvenöt leit itélt meg
a rékási agronóm. Ezeket a negyven-
öt leies bérleteket a régi telepeseknek
kellett volna kapniuk, azonban nem
kaptak eddig egy banit sem. Ugylát-
szik, azt tartották azok, akiknek fizet-
ni kellett volna, hogy negyvenöt leit
évi bér egy hold után annyi mint
semmi, hát nem fizettek semmit. A
kisajátított földek egy részét, mivel
nem akadt kényszerbérlet és igénylő,
a végleges kisajátításig a régi tulaj-
donosoknak hagyták megművelésre.
Azonban ez csak úgy történt, hogy a
régii telepeseket arra kötelezték, hogy
saját földjeik használata után, amíg
a kisajátítás végleges lesz, évente és
holdankint ezer leit fizessenek.

Milyen nagy a különbség negyven-
öt leit és ezer leit között. Ilyen igaz-
ságos a rékási agronóm, amikor
azt kell eldöntenie, hogy mennyit
kaphanak a régi magyar telepesek
és mennyit fizessenek ugyanegy
területért évi bért.

Az utóbbi években gyenge volt a
termés, a gabona ára sem volt megfe-
lelő és mindehez hozzájárult az, hogy
a telepeseknek nagy családjaik van-
nak és mert felnőtt és katonaviselt
fiaik törvény ellenére nem kaptak
földet, ezek is a megfogyatkozott bir-
tokon maradtak. Némely telepes ca-
ládja áll a nagyszülőkből, szülőkből,
gyermekből, megnősült fiukból és

férjhezment lányokból és olyik he-
lyen huszan is ülnek a tál körül. Ter-
mészetes, hogy a magyar telepesek
ilyen körülmények között nem tudták
a holdankinti ezer leies évi bért ki-
fizetni. Nem is nagyon követelték azt
tőlük. Az agronóm úgy gondolta,
csak hadd nőjön a bérleti hátralék,
annál jobban lehet majd tönkretenni
teljesen a rékási telepeseket. Most az-
után a rékási agronóm ösztökölésére
a rékási adóhivatal egyszerre követeli
nyolevanöt rékási magyar telepestől
1924-től 1928-ig a hátralékos bért.

A jelszó az: aki nem fizet, azt ár-
verezik. Összesen 766.235 leit ki-
válnak tőlük. Az egyes telepesek-
től külön-külön követelt összegek
nyolcezer leit és huszonnégyezer leit
között mozognak.

Az agronóm és az adóhivatal na-
gyon-nagyon szorongatja már a réká-
si telepeseket. Végrehajtással és ei-
kótávetyéléssel fenyegetőznek. Már

pedig ha árverésre kerül, akkor a sze-
gény rékási telepeseknek, akiknek
földjét a kisajátítás háromnegyed
részben már elvitte, semmijük sem
marad. Eladják talpuk alól az utolsó
négyzetméter földet, eladják fejük felől
a házikójukat, végső menedéküket és
eladják még a párnájukat is. Ez nem
történhetik meg, ennek nem szabad
megtörténnie, mert ez volna a legna-
gyobb igazságtalanság, amelyet el le-
het képzelni. A Magyar Párt bán-sági
tagozata mindent elkövet ezeknek a
szegény embereknek az érdekében.

Memorandumot nyújtott be ügyük-
ben a bán-sági kormányzósághoz,
a földművelésügyi és pénzügymin-
iszterhez és mozgósította a ma-
gyar parlamenti csoportot is.

A megoldás és nyolevanöt telepes
család megmentése csak az lehet,
hogy a kormány közös rendelettel el-
rendeli a rékási agronóm által jog-
talanul követelt bérleti összegek ge-
nerális törlését.

A Hermes-bank bűnügyében jövő héten kezdődnek a kihallgatások

Temesvár, febr. 8.

Ismeretes, hogy a megbukott H e r-
mes bank betétesei egy hónap előtt
különböző büncselekmények gyanúja
miatt feljelentést tettek a fizetéképte-
lenné vált pénzügyi igazgatóságra,
felügyelőbizottságra és vezető tisztvi-
selői ellen. Időközben a temesvári tör-
vényszék elvben elrendelte a bank el-
len a kényszerregezésre és azóta a
büntetőügyben jelentősebb lépés nem
történt. Tegnap a betétesek végrehaj-
tóbizottságának négytagú küldöttsége
G r o p s i a n Mihály dr. volt szená-
tor vezetése mellett felkereste P i g o i a n u
Demeter vizsgálóbíró, aki
kijelentette, hogy a feljelentés ügyé-
ben február tizenegyedikén megkez-
di a gyanúsítottak, valamint az érde-

keltek kihallgatását és a lehető leg-
rövidebb időn belül befejezi a vizgá-
latot.

A vizsgálóbírónál tett látogatás
után a küldöttség felkereste Mihai-
l e s c u Marin vezetőügyészt is, aki
előtt ugyancsak ama kérelmüket tol-
mácsolták, hogy a feljelentés ügyében
szorgalmazza a lépéseket. A vezető-
ügyész kijelentette, hogy ebben az
ügyben szigorúan a törvény alapján
áll és külön kérelemre nincsen szük-
ség, mert az ügyeket egyforma lelki-
meretességgel és kötelességteljesíté-
ssel intézi el. Most a február tizen-
egyedikén kezdődő kihallgatások hoz-
hatnak esetleg fordulatot a Hermes-
bank bűnügyében.

Papírvágó törrel

öngyilkosságot követett el egy nyolc-
van éves ügyvéd

Radna, febr. 8.

Megrendítő öngyilkosság történt
Radnán. N i k o l i t s Döme, Arad
legrégibb ügyvédje, nyolevan éves ko-
rában három törzsurással, eddig még
ki nem derített okból, Radnán megölte
magát. Az öngyilkosság elkövetése
előtt Nikolits Dömét meglátogatta
egyik régi jóbarátja, akivel hosszasan
elbeszélgetett és ekkor elpanaszolta
anyagi gondjait. Amikor a két öregur
kibeszélte magát, a vendég eltávozott
és Nikolits Döme papírvágó késével a
nyakán két, a mellén pedig egy halá-
los sebet ejtett. Az öngyilkosságot a
felesége vette észre, aki ebédre akar-

ta hívni férjét. Nyomban orvosért ro-
hantak, Nikolits Dömén azonban már
nem lehetett segíteni. Nikolits Döme
1854-ben született és ő volt az utolsó
jogász, aki akadémiai végzettséggel
doktorátus nélkül tehette le az ügyvé-
di vizsgát. Hamarosan Arad legismer-
tebb ügyvédei közé küzdött fel ma-
gát és a társadalmi életben is élénk
szerepet játszott. Nagy elfoglaltsága
mellett irodalommal is foglalkozott és
a Leányvásár című népsziműve szá-
mos színpadon ösztönte sikert aratott.
Azonkívül több könyvével is elisme-
rest aratott. Tizenkét év előtt vissza-
vonult a közéletől és Radnára költö-

zött, ahol kis gazdaságának élt. Holt-
testét ma délután helyezik el örök
nyugalomra. A sírnál a gyászbeszédet
B a r a b á s Béla, az erdélyi ma-
gyarság ősz vezére mondja, aki az el-
hunyt régi jóbarátja volt és akit Ni-
kolits többször arra kért, ha majd
meghal, a gyászbeszédet ő mondja el
fölötte. Nikolits Döme haláláról érte-
sítették Budapesten tartózkodó uno-
káit és kiterjedt rokonságát. Felesége
a borzasztó csapás hatása alatt meg-
betegedett. Nikolitsot Temesvároton is
sokan ismerték és tragédiája mély
részvétet keltett.

Bosszúból ölni akart és maga is életével lakolt

Berlin, február 7.

Tegnap a gyilkosságok egész soro-
zatát követték el a német fővárosban
és a környéken. A negyven éves M a r-
t e n s né berlini asszony összeveszett
a menyével, a szóváltásból durva ve-
rekedés támadt és a fiatal asszony a
dulakodás hevében megfojtotta anyó-
sát. Addig szoritotta a szerencsétlen
asszony torkát, amíg megfulladt. -
Schönebergben lakásán több sebből
vérezve holtan találták Z i m m e r
Margit negyvenkét éves magánzónót.
A gyilkosnak sikerült elmenekülni. A
főváros északi városrészében gázmér-
gezés következtében holtan találták
S c h a d e Márta negyvenöt éves öz-
vegy asszonyt, ennek Erik fiát és csa-
lád albérőjét, L ö n e h e Rudolfot.
Kiderült, hogy az albérő már régebb-
ben viszonyt folytatott az özvegyvel,
aki néhány nap előtt szakítani akart
és ezért Lönchenek felmondta a la-
kást. Az albérő erre bosszúból meg-
akarta ölni az asszonyt, kinyitotta a
gázcsapot, de a kitoduló gáz olyan
gyorsan ömlött szét, hogy Lönche ma-
ga is elájult és reggelre valamennyien
holtan feküdtek a lakásban.

A Magyar Párt megszervezése
Oravicán. A bán-sági Magyar Párt
folytatja szervező munkáját. Elsősor-
ban Krassómegyében kerül a sor a
magyar tagozatok megalakulására.
Ennek érdekében a jövő héten, febru-
ár tizenhatodikán Oravica magyarsá-
ga tart nagygyűlést, amelyen kimond-
ja a Magyar Párt tagozatának me-
galakulását és egyszersmind azt, hogy
a bán-sági Magyar Párthoz csatlako-
zik. A temesvári központot a krassói
magyarság első gyűlésén Ambrózy
Andor báró elnök, Vuchetich
Endre dr. főszerkesztő és Páll
György dr. főtítkár képviselik.

TEMESVÁRIAK KEDVELT
TALÁLKOZÓHELYE
BUDAPESTEN
A

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII., Baross-tér 23
a keleti pályaudvarral szemben

Egyesületi és csoportos utazások-
nál rendkívül olcsó teljes ellátás.

Központi fűtés, hideg-, meleg-
viz, telefon, rádió a szobákban;
lift, fürdők; mérsékelt árak.

TAUSZIG TESTVÉREK
angol uriszabóság
BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 4.
TELEFON 890-01

Hírek

Feld Matyi

Temesvár, február 8.

Magas, beretvált arcu ur, világos kabátban, szivarozva állított be este a szerkesztőségbe.

— Itt van Feld Matyi, — kiáltotta a szerkesztőség valamennyi tagja.

— Hát csakugyan én vagyok, — felelt mosolyogva a vendég. — örülök hogy nem úgy jártam, mint a nagykőrösi szerkesztőségben. Mikor ott bemutatkoztam, azt kérdezte a hetilap szerkesztője, hogy most már én fogom-e a szinlapot kihordani.

— Mi hozta Romániába, direktor ur? — kérdezzük Feld Matyitól, miután leültették.

— Engem az időjárás hozott. Ugyanis négy évszak van és ebből csak egy a nyár. Pesten csak nyáron játszhatom színházamban. Azért hát nyakamba vettem előbb a magyar vidéki városokat és most eljöttem Romániába is, hogy itt hat héten keresztül vidámitója legyek az embereknek. Mert tudom, itt is sok a gond és kell olyan könnyelmű ember, aki másokat megnevetessen. Esténként két-három órát elszórakozhatnak az emberek a darabjaimon.

— Milyen darabokkal jön?

— Jövő szombaton kezdek játszani Temesvárott négy napon át két darabot. Az első: Nem tudok én zsidó nélkül élni. Szeretném, ha a közönség azt mondaná: Nem tudok én Feld Matyi nélkül élni és minél tömegesebben jöjné a színházba. A másik darabom: A Schlesinger fiu esete a Lefkovic Katóval. Sokkal mulatságosabb, mint a Feld fiu esete a Fedák leánnyal. Mert hiszen tudják itt is biztosan, hogy Feld és Fedák, ez a két öregember, pereskedett egymással, mert Fedák nem akarta tartozását kifizetni Feldnek, azaz nekem.

— Kiket hoz magával?

— Csupa fiatalokat. Kósza Irmát, a Városi Színház táncos szubrettjét, Békási Istvánt, Erdélyi Mihályt, Hazudik a muzikaszó operett szerzőjét, aztán a kis Rott partnerét, Kmochnét, Cseh Iván komikust, no és magamat, Feld Matyit. Ha tetszik majd az előadásunk, nem kell, hogy előadás után kifogja konflisunkból a lovakat, vagy kiigya autónkból a benzint, mert gyalog megyünk át a kávéházba.

Feld Matyi ezzel új szivarra gyújtott, felvette kabátját és elköszönt. Az ajtóban még megjegyezte:

— Remélem, hogy Temesvárott a végrehajtó kivételével mindenki ismer. Az előadásokra azonban a végrehajtó is eljöhét, de csak mint magánember.

Én.

— Pacha püspök Aradon. Pacha Ágost püspök tegnap délután Aradra utazott, ahol ma délelőtt meglátogatta a katolikus felekezeti iskolákat. Holnap reggel a püspök Haulikra utazik, ahol résztvesz a népmiszió záróünnepélyén.

— A Temesvári Dalkör tréfás farsangi estélyét ma, szombaton este rendezni hajnalig tartó táncal egybekötve a Scholier-féle vendéglőben. Belépődíj nincs. Farsangi jelvény megváltása kötelező, ára 25 lei.

— Ma este van a magyar bál. A Temesvári Magyar Nőegylet ma este tartja meg az idei bált a Ferdinándszálló összes termeiben. Ha valaki tévedésből nem kapott volna meghívót, az magyarpárti, magyar nőegyleti, vagy bármely magyar kulturális egyesületi tagsági jegye alapján résztvehet a bálban. A bál iroda ma egész napon keresztül a Magyar Párt bánsági tagozatának Jenőherceg-utca 8. szám alatti helyiségében működik, ahol a bál jegyek is válthatók és meghívók kaphatók. A bál pénztár a Ferdinánd-szállóban már a kora esti órákban kezdi meg működését. A rendezőség gondoskodott róla, hogy a bál látogatói a legjobban érezzék magukat és hogy a bál a régi hagyományos szokás szerint a legvirágosabb hangulatban menjen végbe. A bál tíz órakor kezdődik a magyar ruhás párok bevonulásával, utána felcsendülnek a csárdás hangjai az első táncra. A zenét két zenekar fogja szolgáltatni.

— 62 lel árban Tüll minden színben kapható Dénes és Pollák cégnél.

— Egyházi zene a székesegyházban. A vasárnap délelőtt tíz órakor tartandó nagymisén a püspöki székesegyházban a zene sorrendje a következő: Asperge me Haller Mihályról. Inroitus: Adorate Deum Griesbachertől. Missa: missa me Spiritu Sancto Ebner Józseftől. Graduale: Timebunt gentes nomen tuum Schiffels Józseftől. Offeritorium: Dextera Domini Leitner Józseftől. Áldozás: Mirabuntur omnes Griesbachertől.

— Aszpirinnel megmérgezte magát. Rin kó Ferenc tizenkilenc éves józsefvárosi Bega-jobsori lakos fejfájásának megszüntetésére nagyobb mennyiségű aszpirint vett be, amivel megmérgezte magát. A mentők első segélyben részesítették a fiatalembert és kórházba szállították. Állapota nem súlyos.

Az új Löbl kölcsönkönyvtár

Önök a világirodalom minden számottevő alkotását nyújtja. Belváros, Ferdinánd-szállóval szemben

— Tartalékos tiszték jelentkezése. A temesvári hadkiegészítő parancsnokság értesíti az összes tartalékos tisztet, orvosokat és gyógyszerészeket, hogy a tiszt jelölésük március 1-április 1-ig tartanak. Minden tartalékos tiszt teljes katonai felszerelésben, egyenruhában köteles katonai könyvének láttatása végett a temesvári hadkiegészítő parancsnokságon jelentkezni. A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy a katonai egyenruhák kölcsönkérése tilos és akik esetleg kölcsönként uniformisban jelentkeznek, azok ellen eljárást indítanak.

— A temesvári református hitközség vasárnap, február 9-én délelőtt az istentisztelet után egyházi közgyűlést tart.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Condukatorul prin Timisoara).

HALÁSZ GYULA

uriszabósága. József főherceg Ó kir. Fens. udvari szállítója, ezüst koszorú mester.

— A bánsági kormányzóság hivatali helyiségei. Temestorontálmegye ideiglenes választmánya tegnap ülést tartott, amelyen úgy döntött, hogy két évi időtartamra átengedi a megyeházát teljes egészében a tartományi kormányzóság irodáinak elhelyezésére azzal, hogy a kormányzóság megfelelő helyiségről gondoskodik a prefektúra számára. Ez már megtörtént, mert a kormányzóság évi 687.000 lei bérért kibérelte a Temes-Bega vizszabályozási társaságnak a Hunyadi-híddal szemben levő palotáját. A prefektúra már a közeli napokban megkezdte az új helyiségekbe való költözködést.

— Alkulcsal dolgozó tolvajok. Negele Ilonka gyárvárosi Mező-ucei lakos házába az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek alkulcsal behatoltak és onnan ötezer lei értékű élelmiszert elloptak. A tolvajok kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Groza György szobrász tragikus halála. Alig néhány hete irtunk egy tehetséges fiatal román szobrászról: Groza Györgyről. Groza megalkotta a buziási hősi halottak szoboresorozatát és mostanában Ungureanu Manó szobrán dolgozott. Ez a tehetséges és nagy jövővel kecsegtető szobrász örökre letette a vésőt. A napokban Brassóba utazott, ahol váratlanul megbetegedett és néhány órai kínlás után meghalt. Groza Györgyöt bélesavarodás ölte meg. A kormány nemrég bizta meg Mihály király életnagyságu szobrának elkészítésével, amelyet azonban már nem fejezhet be. Halála nagy csapást jelent Románia művészetére.

* A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 10.

Takács József

uriszabó
Budapest

IV., Városház-u. 16.

— A Gutenberg műkedvelőtársaság február kilencedikén, vasárnap délután öt órakor tartja kilencedik kulturáldélutánját a belvárosi József-téren levő nyomdászotthon nagytermében. Színre kerül több magyar és német egyfelvonásos vigjáték, valamint ének és zeneszám is. A kulturáldélutánon közreműködik az ifjúság zenekara is Kovács István karnagy vezénylete alatt.

* A Temesvári Magyar Dalárda március nyolcadikán nagy hangversenyt rendez a Tiszti Kaszinóban, mely kiemelkedő eseménye lesz városunk zenei életének. Az estély műsorán szerepel Veyta Henrik Oda az erdőhöz című karéneke és Haydn a Teremtés című oratoriumának egyik leghatásosabb jelenete, amelynek szépségét biztosítja a százhusz tagból álló vegyeskar grandiozus éneke. Az ének-kari számokon kívül, amelyet Szegő Ferenc országos karnagy vezényel, még számos magánszám is biztosítani fogja az est sikerét. Az estélyen közreműködik Rösler Edé a budapesti operaház tenoristája, aki áriákat és dalokat ad elő.

American Shoe

Company Ltd. Budapest

V. Dorottya-utca 7.

Elsőrendű bel- és külföldi cipő-különlegességek.

— A német-sváb népközösség orsovai tagozata ma este az orsovai férfidalegylet zenekarának közreműködése mellett a Katolikus Otthonban előadják a Három a kislány című operettet. Az egyes szerepeket Lannert Alfréd, Budaker Kurt Ervin, Wächter Márton, Niederwieser Rezső, Mihailovitszky János, Pierer Tivadar, Stuber Juliánna, Horváth Misi, Rausch Elza, Atkány Misi, Bálint Stefánia, Viegler József, Augustino Antal, Graf Jakab, Maigut Richárd, Streicher Leopoldina, Prohaszka Karola és Augustino Katalin játsszák. A darabot St adler Lujza rendezte, a zenekart Buchner Antal vezeti. A darabhoz T o l d y Böske festett szép díszleteket.

— Sulyos érv. L u d w i g István negyvenegy éves mehalai pinoért tegnap délután az egyik korezmában egy részeg ember sörösüveggel úgy fejbe-vágta, hogy a mentőket kellett hívni, akik első segélyben részesítették és a kórházba szállították. Állapota súlyos. A rendőrség a verekedés ügyében megindította a vizsgálatot.

Csak a mentholos ízű angol

„MINTIPS“

a valódi!

Kapható: Somogyinál, Lloyd-sor 11.

* A Zenebarátok Társaságának nagy hangversenye február 11-én, kedden, este 9 órakor fog a Tiszti Kaszinó nagytermében megtartani. Az est vendégzólístája a világhírű, Cassals után a legnagyobbak közé sorolt Földessy Arnold esellő-művész Beethoven, Weber, Haydn-műveken kívül előadásra kerül Liszt grandiózus Fanot szimfoniája, melynek zárókorusában a tenorszólót Katz S. főkántor vállalta. A Zenebarátok nagy zenekara, Neubaue r Gida vezénylete alatt, a Filharmonikus Egylet és a Sloga dalegylet 70 tagu egyesített énekkarával együtt mintegy 130 tagu testületté fog kibővülni. A nagyszabású hangversenyre a jegyek az Uhrmann-cégnél válthatók!

MOZI

Az erzsébetvárosi „D O I N A“
mozi ünnepélyes megnyitása

Szombaton, febr. 8-án
este 8 órakor.

Bemutatásra kerül:

Pat & Pataction

mint detektívek.

A szimpatikus dán komikusok legvigabb vigjátéka.

A főszerepekben:

Pat & Patachon

Monopol:

Slager-Film, Oradea-Mare.

Az előadások kezdete naponta:
este 8 órakor.

Vasárnap 5 és 8 órakor.

BUDAPEST

IV. kerület, Apponyi-tér 1. sz. Félémelet.
(Királyi bérpalota. Tel.: Aut. 833-39)

GDUS INTERPELLÁCIÓJA
YGDIJASOK ÜGYÉBEN. A képviselő a bukaresti karnap este nagy interpelláció: amelyben követelte a nyugdíj-igen huzodó ügyének legsür-rintésését.

okában a cseh bíróság. Po a cseh törvényszék egy-egy fogházra ítélte Pozluch fogtechnikust és Harangozó lelkészt. Pozluch állítólag adotta, hogy Szent Bertalan t kell megrendezni és az ösz-eket kiirtani, a lelkészt pedig dolták, hogy valamennyi es-tra kívánta. Mindketten tagad- et az állításokat és a bíróság udta a vádat rájuk bizonyít- k ellenére azonban mégis el- ket.

zenőtt ikreket szült. Toulou- zett híradás szerint néhány t egy touloni földműves fele- zenőtt ikreket szült. A torzszü- két törzse, egy feje, négy kar- egy lába, továbbá két agyveie- l. A szörnyszülött csak néhány t.

rosi tejközpont
hoz szállít I. oszt. pasztörizált t, palackozva literje 10 — Lei t-ertől kannában literje 9. — Lei

edelést felvesz a Városi
központ. Telefon 11-39.

emesvár választóinak szavazó
A városházán most töltik ki esvári községi választók szava it, amelyekkel a március 16-ra t községtanácsi választás fog enni. Temesvárott 18.983 férfi t női választó számára állítják zavazólapot. A szavazólapokat r 20-tól március 14-ig naponta najd átvenni a városháza első nagytermében.

zsidó nőegylet kartonbálja feb-
huszonkettedikén, szombaton yégbe a városi Vigadó termei- gazi elitbál lesz az egyszerűség ridámság jegyében.

vasuti szabadjegyek. A parla- tagok és az ujságírók szabad- t február 28-ig meghosszabb- a, mivel az új jegyek kiállításá- bruár 15-ig nem készülnek el.

gyermekgyermekéért. A jó- rosi zsidó nőegylet beteges és y gyermekek tihutai nyaralta keioja javára február 12-én, szer- elután két órákor a gyárvárosi an gyermekelőadást rendez. Be ásra kerül három kacagtató nekfilm, azonkívül Lehrer Évi merling Baba, Warkner Baba és mbach Kató szebbnél szebb tán- e fognak előadni. Jegyek 30, 20 leies árban a belvárosi Rezső- Löbl-féle könyvkereskedésben atók előre és az előadás előtt a városi moziban.

otel ARLON szálló
Budapest VI., Panlay Ede-utca 52.
Tel. 145-08.
Andrássy-utnál az Oktogon mellett.
lgári, családi és csendes
áll minden modern kényelemmel.
zponti fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.
vágyas szoba: 4 60, 5-60, 6-80 és 7-20
ngóért. Kétágyas szoba: 8—, 9—,
10—, 12— és 12 80 Pengéért.

BENES MOSAKSZIK. Prágai je- lentés szerint a hágai megegyezés fö- lötti parlamenti vita végén Benes nagy záróbeszédet mondott. Hangoztatta a külügyminiszter, hogy a béketárgya- lásokon Csehszlovákia a szövetséges hatalmakkal együtt haladt és ezen politikáját később sem hagyta el. Az állam földrajzi fekvése, továbbá a gazdasági és politikai viszonyok hoz- ták magukkal a kisántánt megalaku- lását. Ez az első perctől kezdve békés viszonyban élt Németországgal, Ausz- triával és Lengyelországgal is. Ma- gyarországnak pedig jó szomszédsá- got ajánlott fel. Végül leszö- gezte, hogy a szövetségesek közremü- ködése nélkül Csehszlovákia sohasem érhetne volna el a felszabadítást és ezért becsületes dolog a felszabadítási illetéket megfizetni.

— Az aradi magyarság önálló listá- val indul. A Magyar Párt aradi tago- zata a községi választások tekinteté- ben tárgyalt a nemzeti parasztpártial, azonban nem tudott megegyezésre jut- ni. Az aradi magyarság ennek követ- kezében önálló magyar listával vesz részt a szavazáson. Az önálló magyar listát a legközelebb szerkesztik meg.

— **Külföldre szökött sikkasztó ker- tész.** Lugosi tudósítónk jelentése sze- rint Ciprianu Demeter, a lugosi mezőgazdasági iskolánál alkalmazás- ban álló kertész, harmincöt ezer lei el sikkasztása után Csehszlovákiába szö- kött. A lugosi ügyészség most érte- sült tartózkodási helyéről és a kül- ügyminiszterium útján a sikkasztó kiadatása iránt lépéseket tett folya- matba.

— **Hurcolódik a rendőrség is.** A temesvári rendőrség belvárosi komi- száriátusa a rendőrprefektura épüle- téből átköltözött a Lenau-térre a régi élelmezési raktár egyik szárnyába. Ott vannak elhelyezve a belvárosi rendőrkomiszáriátus irodái és legény- ségi szobái is. A népességi hivatal — miként megírtuk — a napokban hagy- ja el a rendőrprefektura épületét és költözik a városházára. A rendőrprefektura egyik oldalát teljesen szabad- dá teszik és abban helyezik el a ren- dőrségi vezérfelügyelőséget.

Friedmann D. Dezső
nőldívatterem.
Budapest IV., Városház-u. 10.
Köpenyek, kosztümök, ruhák legújabb modellek szerint. Jutányos árak.

* **A Kinizsi reorganizálása.** Az egy- kori országos bajnok, a Kinizsi lel- kes és aggodó hivei, akik ennek a nagymultu egyesületnek a sorsát még most is a szívükön viselik, az egyesü- let reorganizálásán fáradoznak és a régi vezetőséget akarják annak élére. Akik az egyesület újjáéledése érde- kében fáradozni akarnak, azok jelen- jenek meg február tizenegyedikén este a belvárosi Ambrus-vendéglőben. Ekkor határozzák el, hogy mit kell cselekedni az egyesület újjáéledése ér- dekében. Ezt a lelkes felhívást a Ki- nizsi néhány alapító tagja boesátotta közre.

— **Műsoros délután az Erzsébetvá- rosban.** Az erzsébetvárosi római ka- tolikus hitközség ifjúságának Juven- tus-Salvator egyesülete vasárnap, február 9-én délután félnégy órákor a Novotny-féle teremben műsoros elő- adást rendez. A műsoron magyar és német számok szerepelnek. Belépődij nincsen, ellenben a jótékony célra való tekintettel a műsor megváltása kötelező.

— **Temes megye második repülőgépet is szerez.** Temestorontálmegye repü- löügyi bizottsága tegnap délben Constantinescu tábornok elnök- lete alatt ülést tartott. Megállapi- tották, hogy a Timis repülőgépet, amelyet a vármegye közönsége aján- dékozott a hadseregnek, május 18-án szentelik föl ünnepélyesen Temesvá- rott. A bizottság azután elhatározta azt is, hogy mozgalmat indít egy má- sodik repülőgép beszerzése érdekében.

— **Öngyilkos bankigazgató.** Feltü- nést keltő öngyilkosság történt Ujvi- déken. Az ujvidéki Central szálloda- ban föbelötte magát Gál András, a esurugi bank harminchárom éves igazgatója, akit haldokolva szállítot- tak a kórházba. Gál András hátraha- gyott levelében súlyos anyagi helyze- tével indokolja tettét. Bankja az utóbbi időben válságos helyzetbe ke- rült és valószínűleg ez készítette vég- zetes tettének elkövetésére.

Ha Budapestre
utazik, saját érdekében ne mulassa el
VARSÁNYI LAJOS szücs
üzletét felkeresni, hol jó és pontos a kiszolgálás. Párisi-u. 2.

— **Husz óráig vallatták.** Mexikói je- lentés szerint Rubio köztársasági elnök merénylője, a fiatal Daniel Florest husz órán keresztü val- latták. A merénylő kijelentette, hogy a revolveres merényletet önszántából követte el és büntársai nem voltak. Daniel Florest már legközelebb had- bíróság elé állítják.

— **A nagybecskereki apácák ellen megszüntették az eljárást.** Még az el- mult évben névtelen feljelentés érke- zett a nagybecskereki rendőrségre, amely azzal vádolta meg a Nagybec- kereken általános tiszteletnek örven- dő Miasszonyunkról elnevezett isko- lanővéreket, hogy a jugoszláv állam ellen izgatnak. Az ügyben a rendő- ség nyomozást indított és a vizsgálat adatait az állambíróságnak továbbí- totta. Az államügyész hosszasan fog- lalkozott az ügygel és megállapította, hogy a vád alaptalan. Ezért az apá- cák ellen most minden további eljá- rást beszüntettek.

* **A Palace-kávéház és bar a közön- ség legkedveltebb szórakozóhelye.** A kávéházban C s e n g e r i Géza fiatalos hévvel muzsikáló nagyszerű ci- gánybandája gondoskodik vidám han- gulatról, a barban pedig világvárosi műsor vonz állandóan nagyszámu kö- zönséget. A bar változatos művészi számai és az elsőrendű jazz együttes- nek legújabb slágerei bő forrásai a jókedvnek és a gondtalan szórakozás- nak.

— **Lapedatu volt miniszter temesvá- ri előadásai.** Lapedatu Sándor, ko- lozsvári egyetemi tanár, volt minisz- ter, vasárnap, február kilencedikén a Tiszti Kaszinó nagytermében „Két nép, kétféle politika, a magyarok és románok szembeállításása 1848—1859 kö- zött” címen tart előadást. Ennek az első előadásnak közvetlen folytatása az, amelyet kedden, február tizenegy- dikén délután hat órákor a mügye- tem aulájában tart Lapedatu egyete- mi tanár és ebben a románság és ma- gyarságnak helyzetét 1859—1867-ig, a kiegyezésig hozza párhuzamba. Mind- két előadás iránt magyar kisebbségi körökben is nagy érdeklődés nyilvá- nul meg. Az előadásokra vendégeket szívesen látnak és a belépés díjtalan.

— **Munkanélküliek részére.** Az Erlich és Auscher teksztivállalat tisztviselői és munkásai e hó 8-án, szombaton este a Novotny-féle ven- déglő összes helyiségeiben közös mulatságot rendeznek. A mulatság tiszta bevételét a munkanélküliek felsegélyezésére fordítják.

— **A Gyárvárosi Katolikus Ifju- sági Egyesület mükedvelői gárdája jövő vasárnap, február tizenhatodikán délután négy órákor Gárdonyi Géza A bor című népszínművét játsza. A jegyek kaphatók az egyesület Tigris- utcai helyiségében.**

— **A napközi otthon választ- mányi ülése** — amint erről az előkészítő bizottság értesít — nem vasárnap délelőtt tizenegy órákor, hanem szerdán délután hat órákor lesz a városháza tanácstermében,

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Bognár Károly, Dehelean Endre, Vogel Magda, Preda Dorinka. Meg- haltak: Rosenberg Jenő 25 és Eben- schweller Vilma 84 éves korában.

UJ
KEDVEZMÉNY
VENDÉ-
GEINKNER
Ezen lap előfizetői- nek megelége- désére nyújtott
20%
kedvezményt szobaárainkból
10%
kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a
MAGYAR KIR. OPERAHÁZ
NEMZETI SZÍNHÁZ
RAMARA SZÍNHÁZ
előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy ren- delését két-három nappal előbb velünk közölni.
Park Szálloda
BUDAPEST
szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsköltsége.)

Mindennemű szakszerű javítást és alakítást a legjutányosabban vállal
„KONTAKT” Spärger Telefon 14-56
RADIO-ELECTRICA — TECHNIKAI SZAKÜZLET
Bármilyen meglevő rádióhoz rövid hullámu készüléket szállítok 10 m—170 m. hosszra. Allandó nagy választék elsőrangú kivitelben saját és Telefunken rádiók
Timisoara I., Börze-utca 3. szám. (Sörforrás után)

Rádió

Szombat. (Február 8.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 12 óra: Hegedűnégyes hangversenye. 5 óra 30: Balletzene. 7 óra: Szindarab a Studióból. Utána gramofonzene. 10 óra 20: A Vitéz-bál közvetítése. utána Magyar Imre és cigányzenekarának esti hangversenye. **Breslau.** 7 óra: Esti hangverseny. 8 óra 30: Modern zene. **Berlin.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 7 óra 15: Fuvószenekar hangversenye. 8 óra 40: Egen Ágost énekművész hangversenye, utána tánczene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 40: Déli zene. 6 óra: Gramofon-tánczene. 8 óra: Kamarazene. 9 óra: Jugoszláv hangverseny. 10 óra 50: Tánczene. **Kattowitz.** 12 óra: Déli zene. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Esti hangverseny. 9 óra 15: Szórakoztató zene. 11 óra: Tánczene. **Langenberg.** 8 óra: Vidám est. Utána tánczene. **Leipzig.** 4 óra 30: Modern zene. 7 óra 15: Fuvószenekar hangversenyének közvetítése Berlinből. Utána tánczene. **Mährisch-Ostrau.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 30: Déli zene. 5 óra 30: Dalok. 7 óra: Szórakoztató zene közvetítése Prágából. 11 óra: Kávéházi zene. **München.** 7 óra: Esti hangverseny. 9 óra 55: Négy szakszofonista hangversenye.

Vasárnap. (Február 9.) Budapest. 10 óra: Katolikus istentisztelet az Egyetemi templomból. 11 óra: Evangélikus istentisztelet. 12 óra 30: A Király Színház zenekarának déli hangversenye. 4 óra 15: Hangverseny Hubay Jenő dr. közreműködésével. 5 óra 50: Az Operaház énekarának hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Egyfelvonásos operettek közvetítése a Studióból. Utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra 10: Szimfonikus zenekar hangversenye. 3 óra: Délutáni hangverseny. 6 Mathew Gladis operazénekesnő dalokat és áriákat énekel. 8 óra 10: Kálmán Imre Maricza grófnő című operettjének az előadása. **Breslau.** 5 óra: Jazz-band. 6 óra 35: Dalok. 8 óra 30: Lehár Ferenc és Lecocq Mamsel Angot Frühling című operettjének közvetítése Berlinből. 10 óra 35: Tánczene közvetítése Berlinből. **Berlin.** 6 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Dalok és áriák. 8 óra 30: Lehár Ferenc és Lecocq Mamsel Angot Frühling című operettjének az előadása. Utána tánczene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 20: A rádió zenekarának déli hangversenye. 4 óra: Szerb cigányzene. 5 óra 30: Citerahangverseny. 8 óra: Jecic D. Vladimir hegedűművész hangversenye. 9 óra 15: Dalok. 10 óra 15: Tánczene. **Bukarest.** 11 óra 15: A rádió zenekarának hangversenye. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 45: Dalok és áriák. 9 óra 15: Hegedűhangverseny. **Kattowitz.** 12 óra 10: Szimfonikus hangverseny. 4 óra: Népies zene. 9 óra: Esti hangverseny. 11 óra: Tánczene. **Leipzig.** 8 óra 30: Lecocq Mamsel Angot és Lehár Frühling című operettjének előadása. Utána tánczene. **Mährisch-Ostrau.** 11 óra: Délelőtti hangverseny. 3 óra 45: Délutáni hangverseny közvetítése Prágából. 8 óra: Tarka est közvetítése Brünnből. 10 óra 15: Kávéházi zene. **München.** 8 óra: Dalok és áriák. 9 óra 50: Schiller Die Räuber című színjátékának előadása. 10 óra 45: Tánczene. **Stuttgart.** 7 óra 30: Fuvószenekar hangversenye. 8 óra 30: Könnyű zene. 9 óra 30: Szórakoztató zene. Utána gramofon-tánczene.

Közgazdaság

Totis Rezső a temesvári tőzsde elnöki tisztének betöltéséről

A temesvári tőzsde előreláthatólag már a közeljövőben megkezdi működését. Ezzel kapcsolatban természetes megindultak a találgatások, hogy ki legyen majd a tőzsde elnöke. Gazdasági körökben az a vélemény alakult ki, hogy ezen fontos tisztségre a legalkalmasabb és legméltóbb lenne Totis Rezső belga királyi konzul, a Gyapjuipar vezérigazgatója, akinek az ország közgazdasági életében elfoglalt pozíciója szinte predestinálja őt erre a méltóságra. Szakkörök ezen elhatározásáról beszámoltunk tegnapi lapunkban. Alkalmunk volt ezen tervről beszélgetést folytatni Totis Rezső vezérigazgatóval, aki azon véleménynek adott kifejezést, hogy nem

vállalhatja a tőzsde elnöki tisztét. Kijelentette, hogy a temesvári tőzsde a kereskedelmi és iparkamara támogatására lesz reászorulva, sőt előreláthatólag — legalább bizonyos ideig — a fentartási költségek teljes egészében a kereskedelmi kamarára fognak neheznedni. Ezért sokkal ajánlatosabbnak és indokoltabbnak tartaná, hogy a kamarai elnök, aki a kereskedelmi és iparkamara vagyonáért is felelős, a legfelső ellenőrzést a tőzsde financiaiális gesztiója tekintetében is a maga kezében tartsa. Erre való tekintettel ő a tőzsde elnökségét a kereskedelmi és iparkamara elnökének személyében látja leginkább biztosítottnak és a legjobb kezekben.

A tavaszi időjárás érezteti kedvező hatását a temesvári hetipiacokon

A szokatlanul enyhe és tavaszi időjárás érezteti hatását a hetipiacokon is, mert az árak napról-napra olcsóbbodnak. Nagyon sok zöldség és főzelékféle kerül eladásra, míg a tojás olcsóbb áron vásárolható, mint ősszel. Örömmel üdvözölte a közönség az első tavaszi újdonságot, a fiatal hagymát is, melyből nagy mennyiséget vásárolt. Az egyes cikkek piaci árai a következők:

A burgonya kilója három leibe kerül.

A káposzta változatlanul a legolcsóbb főzelékféle maradt. Szép nagy fej káposztát lehet már három leiért kapni.

Kelkáposzta darabja három-négy lei.

Saláta is látható volt a hetipiacokon. Csomójáért egy lei ötven banit és két leit kértek.

A fiatal hagyma csomója egy lei ötven baniba és két leibe került. Eb-

A cukorlovagok átdrágítása. Romániában a kocka- és kristálycukor a Bukarestben székelő cukorközpont útján kerül forgalomba. A cukorközpont a kartellben álló cukorgyárosok eladási irodája, melynek működése főleg abban merül ki, hogy igyekeznek az árakat minél magasabbra felfokozni. Az elmúlt héten azonban nagy ijedelem volt a cukorközpont berkeiben, mert egy csernovici nagykereskedő olcsó lengyel cukrot kapott, melyet kilónként hat leiel olcsóbban árusított. A cukorlovagok erre összefontek és vámvédelem után kiabáltak. Ma d g e a r u miniszter azonban rá akarja bírni a cukorgyárat, hogy inkább szállítsák le az árakat. A kormánynak nem az a kötelessége, hogy egyes iparlovagok és cukormágnások zsebérdékeit védje, hanem a közönség millióinak érdekeiről gondoskodjék. Ezek a milliók pedig tiltakoznak az indokolatlan vámvédelem ellen és elvárják, hogy a kormány minden eszközzel elejét vegye kizsákmányolásuknak.

Óriási érdeklődés nyilvánul meg a lipesei mintavásár iránt. Az idei tavaszi lipesei mintavásár, amely március 2-án nyílik meg, a németországi és külföldi kiállítók nagy száma következtében messze felülmúlja majd

ből nagy mennyiség került eladásra.

A retek csomója két-három lei.

A hagyma kilója változatlan maradt. Kilója három leiért kapható, míg a fokhagyma kilóját husz leiért kínálják.

A tojás darabját egy lei ötven és egy lei hatvan baniért lehetett vásárolni. A legdrágább ár két lei volt. Nagyobb tételben vásárolva, még egy lei negyven baniért is adták a tojás darabját.

Az alma kilója tizenhat-tizennyolc lei maradt.

A sülttök szintén olcsó, de már lényegesen kevesebb került eladásra, mint néhány hét előtt. Hatalmas sülttök huszonöt-harminc lei volt.

Az édes turó kilója negyvennyolc leibe kerül, míg a trapista sajt hatvan-hetven lei.

A hizott liba kilója negyvennyolc-ötven leibe kerül.

az összes eddigi mintavásárok a nyait. A kiállítás összes palotái és esarnokai az utolsó tenyérnyi helyig le vannak foglalva. Látogatók Németországból, az összes európai országokból és tengeren túlról máris olyan nagy tömegekben jelentkeztek, hogy a vásárlátogatás nagyobb lesz, mint valaha.

Fizetésektelen temesi kishank. A gazdasági válság újabb áldozatot szenvedett. Ezuttal egy temesmegyei kishank lett a gazdasági viszonyok áldozata. A Hidegkuti Takarékpénztár Részvénytársaság, amely negyven év előtt alakult, tegnap beszüntette fizetéseit. A bank alaptőkéje 250.000, tartalékalapja 1.600.000 lei és hét millió lei betétet kezel. Az igazgatóság éves moratóriumot kér hitelezőitől. A napokban a betétesek értekezletet tartanak és akkor döntenek.

Az amerikai gabonapiac válsága. Londonba távirat érkezett, amely szerint a kanadai gabonaeladási pánik nagyon megrendítette az amerikai gabonapiacot. Az érdekeltek a kormányhoz fordultak, hogy vegye át az egész termés értékesítését, amint az a háboru alatt érvényben volt. Hangoztatják, hogy a kanadai gabonakereskedelem fennállása óta most küzd a leg-súlyosabb válsággal.

Francia-román kereskedelmi kapcsolatok. A francia kereskedelmi miniszterium francia-román kereskedelmi kapcsolatok létesítésén fáradozik. A mozgalom célja a francia kereskedelmi üzleti összeköttetésekbe hozás, a bányászati, bányászati és bukovinai kereskedőkkel árnelhelyezés és kérések létesítése által. Mindazok, akik erről részletes felvilágosítást akarnak, forduljanak a Kereskedők Lapja szerkesztőségéhez, melynek címe Olaszország, Strada Pictorul Grigorescu 6. szám.

Hézagpótló intézményt választott meg az „Unio” Takarékos és Segélyes Társaság, amikor Temesvárott választott elnököt és elnökséget. A társaságpon lehetővé tette, hogy már 25 leiti betét mellett négy év alatt szegyet megtakaríthatnak a felelős leg tisztviselők és munkások részére. Előnyös, kik egyébként ritkán juthatnak abba a helyzetbe, hogy egy jobb összeget egyszerre, együttesen hassanak. Az intézet 1906-ban alakult és főintézete Nagyváradon van.

Leszállított munkaidő. Londonból érkező hírek közli, hogy az angol kormány megszüntette azt a törvényjavaslatot, amely a munkaidőt az eddigi tíz órától hetéfélféle órára szállította le.

A budapesti tőzsde jegyzői listája (Február 7.) Leszállított bankok: Kereskedelmi Bank 117.4, Magyar Bank 88.4, Magyar Bank 75.7, Pesti Házai 196.0, Drasch 196.0, Csáky-Prackfalvi 5.5, Urikányi 196.0, Rima 85.6, Salgó 49.3, Általános Köszén 669.3, Beocsini —, Nasic 196.0, Spodlum —, Szikra —, Ganz 196.0, Magyar cukor 125.0, Délcukor 196.0, Lipták —, Egis 15.0, Novák 196.0, Temesvári Szesz —.0, Temesvári Sör 15.

Színház

Huzd rá cigány! Farkas Imre újabb slágeroperettje a tegnapi előadás alkalmával is lelkes sikert aratott és zúgott a tapsoktól a színházban. Az elismerés nemcsak a pompás előadásnak, hanem a szereplőknek is járt. Viola Margit, Kertész Manci, Illés István, Szendrey Misi, Jeney Győző Alfréd, Kassay Károly, és mások legjavát adják. A rendezés is nagyon szép volt. A Huzd rá cigány ura hét végéig a színház műsorát.

Weissmann Dora, az állandó resti zsidó színház európai hírnévű színésznője, jövő héten önálló társulatával vendégszerepel Temesvárott. A magyar sajtó legutóbb, az Egyesült Pesti Hírlapban Weissmann Dora az Egyesült Pesti Hírlapban vendégszerepelt, az előadás hangján emlékezett meg a hírnévű zsidó színésznő művészetéről. A társulatában a legkiválóbb zsidó színészek foglalnak helyet. Weissmann Dora és társulata jövő héten kezd a színpadon és esütörtökön lép fel a temesvári színházban.

Heti műsor:

Szombaton este félkilenc óra Huzd rá cigány!
Vasárnap délután négy óra Huzd rá cigány!
Vasárnap este félkilenc óra Huzd rá cigány!

Piros tüzek, halvány arcok

Déli Hírlap eredeti regénye.

Előzetes.

Másik pillanatban már nagyot
ama vasemlévény felé, ahon-
gy munkás emeltyük segítségé-
azgatta a Martin-kemencék vas-
ak szerkezetét. A keskeny, létra-
vaslépcsőnek két-három fokan
keresztül és egyszerre, mieiótt
csendőrök utána vethették volna
kat, fent termett az emlévényen.
emeltyüs munkás éppen akkor
te fölfelé az emlévénnyel szem-
elő acélkemence ajtaját.

Schuppal Tamás teljes erejével lö-
te egyet az elfoglalt munkáson,
ez elengedte az emeltyüt és le-
tett.

án maga Schuppal ragadta meg
adatlanná vált emeltyüt és nagyot
tt rajta.

emence ajtaja hirtelen ugrással
en az ajtónyílás felső pereméig
edett.

kokillás kocsival a kemence előtt
munkások ijedt ordítással reb-
k széjjel, mert a gátját vesztett
kony acél széles sávban, nagy
gben kezdett kifelé ömleni és
ben közelállót pusztulással fenye-

yanakkor hörgésszerű kiáltás
zott a vasemlévényről és egy fér-
nagy lendülettel repült felülről
puszterüen tárt ajtón keresztül a
tt acélkemencébe.

ik éppen odanézték, rémülten
k, hogy a férfitest feketén zuhan
éren izzó acél közé, amely szem-
tás alatt elnyelte.

ra, gőz tódult ki a kemencéből.
án Schuppal Tamás lelke szál-
ki ebben a párában. Testének
részei ruhájával együtt mag-
nisültek, felolvadtak a hullámozó
an.

munkások ijedten össze-vissza ki-
tak, de mintha meg lettek volna
dve, egyikük sem mozdult. Az
emlévényen szolgálatot teljesítő mun-
stért elsőnek magához. Fölugrott,
obant az emeltyühöz és önkén-
a megragadta azt. Mindjárt lefelé
rtotta és a kemence ajtaja dör-
le hullott lefelé és zárta be az
yatos poklot, amelyben Schuppal
ás semmivé lett.

csendőrök feljegyezték a mun-
oport neveit és azzal távoztak,
az esetről jegyzőkönyvet vesz-
fő és jelentést tesznek felettes
ságuknak.

munkások tanácstalanul állottak.
il egyiknek eszébe jutott, hogy
son a közelben lakó Barna Tiha-
mérnök lakására. Nem telt bele
erc és az álmából fölzavart fiatal
nök már a helyszínén volt.

összes kemencék munkásai tétel-
állottak és egyszerre nyolcan-
a is meg akarták neki magyarázni,
y mi történt.

arna Tihamérban azonban elsőnek
zemmérnök szólalt meg:

Emberek! Azonnal a többi ke-
cékhez! A nyílásokon keresztül
llog az érett acél! Azonnal kokil-
a engedni!

a munkások szétbentek. Gé-
voltak, rabszolgái voltak a vas-
az acélnak, a munkának. Nem

volt idő társuk szomorú végén so-
pánkodni.

Három-négy helyen is egyszerre
hangzott föl az előmunkások kiáltása:
— Halló! Hó! Kokilla!

És nyikorgott a kemenceajtók emelő
szerkezete és ömlött a fehéren izzó
acél a kokillákba.

Csak azután tétetett magának Bar-
na Tihamér jelentést az esetről. Oda-
lépett a kemencéhez és belenézett. A
forró, olvadt acél hullámozott ott bent
és parányi foltoeska sem mutatta,
hogy egy embernek husa, csontja, vé-
re, agyvelője is benne volna a hőm-
pölygő ércben.

— Huzzák el ezt a kokillás kocsit és
hozzanak másikat ide!

A mérnök parancsára elhúzták a ko-
killás kocsit, amelynek lapján vörö-
sen izzottak az acéltömegek, amelyek
ráömlöttek volt. Pár perc múlva új
kokillás kocsi állott a kemence elé. A
vasajtót szabályszerűen fölhúzták és
a hullámozó acél sorban belefolyt a
kokillákba.

Csendben, lehajtott fejjel húzták ki
a munkások ezt a kokillás kocsit a
gyár udvarára. Csendben, lehajtott
fejjel mentek utánuk mindazok, akik
éppen nem voltak elfoglalva. Ott ha-
ladt köztük a mérnök is.

Mintha temetés lett volna.

Az is volt. A forró és még sístergő
acélban ott volt Schuppal Tamás meg-
semmisült teste. A forró és még sis-
tergő acél volt a koporsója.

Az égből sűrű, nehéz esőcseppek
hullottak alá. Ezek voltak az első
könnyek, amelyek Schuppal Tamást
siratták.

Másnap reggel, amikor az esetnek
híre ment, az emberek százával to-

longtak a gyárudvarra, hogy lássák
azokat a kihűlni kezdő acélformákat,
amelyek egy halott munkás atómjait
rejtik magukban.

Jött a vizsgálóbíró, jött a hivatalos
bizottság. Kihallgattak egy csomó
embert, jegyzőkönyveket vettek föl és
ezzel az ügy el volt intézve.

Azaz, hogy mégsem volt elintézve.
Fölvetődött a kérdés: mi történjék az
acéltömbökkel? Feldolgozni azokat
mégsem lehetett úgy, mint más ha-
sonló tömböket. Hiszen ezek egy ha-
lott embert tartanak magukban. Eze-
ket az acéltömböket mégsem lehet si-
nekké hengerelni, vasuti tengelyekké
esztergályozni, vagy szerszámokká
feldolgozni.

— Schuppal Tamást el kell temetni,
— hangoztatták egyes munkások.

Hiszen, ha meg volna a holtteste,
egyszerű volna az eltemetést megcsi-
nálni. De hol a hulla? Láthatatlan,
fölismerhetetlen részecskékre válva
ott van néhány mázsa acélban. Ezt az
acélt mégsem lehet a temetőbe vinni
és ott sirba helyezni.

Végül megoldották a temetés kérdé-
sét. A gyárigazgatóság rendeletére a
gyárudvar egyik félreeső részében
nagy gödröt ástak és abban földelték
el az acéltömböket.

A munkások némán, meghatottan
végezték ezt a munkát és amikor el-
készültek vele, összetették kezüket és
imát mormoltak.

Schuppal Tamást földi bíró már
nem vonhatta felelősségre, amiért rá-
lőtt a szolgabíróra. A munkások ököl-
be szorított kezekkel beszéltek Schmi-
dekről. Ha nem utazott volna el, nem
lett volna neki tanácsos az utcán mu-
tatkozni.

9.

A zeneszó betöltötte az egész lige-
tet. A zene hangjaiba beleolvadt a
vidám fiatalság kacagása, jókedvű
beszéde.

Majális volt. Folyt a tánc.

A kohászati főiskola utolsó évfolya-
mának végzett növendékei rendezték
ezt a bucsumulatságot.

Késő délután volt, de még mindig
érkeztek vendégek. A hangulat igen
magas volt már.

Karcsu növésű, délceg fiatalember,
vállán a rendezői szalaggal táncolt
egy kedvesarcú, fekete haju leány-
nyal. A fiatalember régi ismerősünk,
Kollár Jani. A leány egyik tanárának
leánya, Mizsnai Margit.

(Folyt. köv.)

A nagyszentmiklósi közismert FEKETE SAS

szálloda és étterem
új vezetés alatt újra megnyílt.
Kitűnő konyha, finom borok, pon-
tos kiszolgálás, olcsó árak.
Kellemes szórakozás, táncterem
zene.
Utazóknak 10% engedmény szál-
lodai árákból.

Ha szép akar lenni,
használjon KULKA-téle
lilliom-tejkrémet, lilliom-
tejszappant, lilliompu-
deri, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA EmH városi
gyógyszeriárában, a „Fekete Sas-
koz”, I. Szentgyörgy-tér.

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 8. Nyugati-pályaudvar mellett.
TELEFON (Interurban) 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szál-
loda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz és
telefon. Lift. Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem.

A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés 2, és 46-os kocsikkal.

MOZI

Belvárosi Mozi: Szombat, vasárnap, február 8, 9.
Gyárvárosi Mozi: Hétfő, kedd, február 10, 11.
Mehalai Mozi: Csütörtök, február 13.
Evszébetvárosi Mozi: Péntek, szombat, február 14, 15.

ÁRULÁS

Hatalmas dráma. Filmre vitte Dr. Arthur Robinson.

A főszerepekben:
Lars Hanson, Lya de PuTTY, Warwick Ward.
Monopol: Dorian-Film, Bucuresti.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.
Jegyelővétel d. e. 10-12 óráig.

Értesítés!

Norddeutscher Lloyd — Bremen

Az érdekeltek sz. tudomására
hozzuk, hogy egyedüli romániai
vezérképvisletünk a

Norddeutscher Lloyd — Bremen

F. Missler S. A. R. cég

Központja;

Bucuresti II., Calea Grivitei 23

Fiókjai:

Timisoara, Str. I. C. Bratianu 5
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 65
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 145
Cernauti, Str. I. C. Bratianu 3

Kérjük az érdekelteket, for-
duljanak bizalommal a fenti ci-
mekhez, ahol minden tekintetben
kielégítően ki fogják szolgálni.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei. A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő. Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

Igazi jósnő

aki megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, nem csalás, minden beteljesedik. Érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám. Vidékieknek levélben is. Válaszbélyeg mellékelendő. **Diszkrét lakás!**

Adás-vétel

Kárpitosok!

30-40 méter jutta-szövet igen olcsón eladó. Cim a kiadóban (207)

Zsakett

kis karcsu termetre kifogástalan állapotban eladó. Hitelbank I. ajtó 3.

Férfiöltöny

és cipők közepetremetre, gummikabát, rézagy mosdóval eladó. Kepecsné, Dom-tér 6, I. em., feljárt az udvarban hátul. (366)

Szép családi ház

eladó. Bessenyei-telep, IX. utca 44. (380)

Báránbörrel bélelt

használt férfi-bekecs, hócipő és női ruhák jutányosan eladók. Hitelbank, I. ajtó 3, d. u. 2-4-ig. (242)

Ebédlőszőnyeg

ebédlőszőnyeg, hat szék eladó. Érdeklődni: II., Coronini tér. Villaytelepi portánál. (408)

Családi ház

600 m²-es telekkel eladó. Rónác, Pöltenberg-u. 15. Láng Kálmán. (409)

Rónáci nagyvendéglő

épülete olcsón eladó. Alapítványi Pénztár, Püspöki palota (404)

Figyelem! Zombolyára utazók! A

DACIA

szálloda és étterem a zombolyai elite közönség találkozóhelye. Kényelmes, kellemes, jó meleg szobák az utazóközönség számára.

Pontos kiszolgálás, olcsó árak, zene.

Eladó

egy 500 cm³ angol sport motorkerékpár egy sport Bürger mellékkocsival, alig használt. Cim a kiadóban. (407)

Megvételre

keresek női- és férfifelőltöket. Cimeket a kiadóba kérek „M. A.” jellegére. (406)

Olcsón eladók

elköltözés miatt: kézimunka ágyterítő, függönyök, kisebb kézimunkák, szép festmények, porcellánkészlet, praktikus szövőráma, nőruhák és róka-bóá. Cim: Józsefváros, Rózsa-utca 2 a, ajtó 1 (347)

Felölts kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Lakás

2 szoba

irodahelyiségnek kiadó. Megtekinthető d. e. 9-12-ig. Erdő-u. 10. sz. I. em. (348)

Szépen butorozott

szobát keressék külön bejárattal a Belvárosban. Cimeket „2500” jellegére a kiadóba kérek. (360)

Két üres szoba

május 1-ére kiadó. III. ker., Stefán utca 9, d. u. 1-4-ig. (411)

Lakás

1 szoba, konyha azonnal kiadó. Bővebbet: Józsefváros, Fröbl u. 23. (400)

Garson lakást

keressék butorozatlanul, vagy különbejárattal üres szobát. Cim: Józsefváros, Rózsa-u. 2 a, ajtó 1. (402)

Ügyvédi irodának

alkalmas földszinti üres szoba Belvárosban kiadó. Alapítványi Pénztár, Püspöki palota. (405)

Különféle

Uj hordók

raktáron és javításokat olcsón vállalom. Hajós kádarmester, Gyár, Magyar-utca 13. (378)

Olcsó cipőjavítás

talpalást, fejelést és mindennemű javítást gyorsan és jól végez öz. Bősze Emilné, Józsefváros, Bem u. 9. sz.

Fehérnemű varrást

és himzést olcsón vállalom, hívásra házhoz is megyek. Cim a kiadóban (393)

Urinök figyelmébe!

Szabásznai és varrótanfolyam nyílik, Erzsébetváros, Dózsa-u. 11, I. emelet, divatszalon. (412)

Gyermekgondozást

vállalom kisebb gyermekek részére. Gyenes Sándorné, Rónác, Prepelicay-utca 7. (410)

Figyelem!

Angol, francia szabászatot tanítok több évi párisi gyakorlat után. Saison kezdete előtt. Jutányos ár mellett. E. Moser, párisi nőiszabó. IV., Hunyadi-ut 21. (398)

Társnőt keres

nagyobb vidéki városban önálló divatáru kereskedő 150-200 ezer lejtel, lehet masamódnő is. Idővel házasság nincs kizárva. Leveleket, Biztos megélhetés” jellegére a kiadóba kérek. (399)

Automobil

teljesen csukott, kitűnő állapotban, elköltözés miatt potom áron eladó. Ugyanott egy étterem átadó. Cim a kiadóban. (354)

8 HP-s

Hofher-Schranz cséplőgarnitúra és herefejtő együtt, vagy külön eladó. Korsós Péter tanító, Végvár.

SOHA nem lesz

jobb alkalma modern olcsó butorváltásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.

Legnagyobb választék!

Garancia mellett

részletfizetéssel!

Behn József és Fia

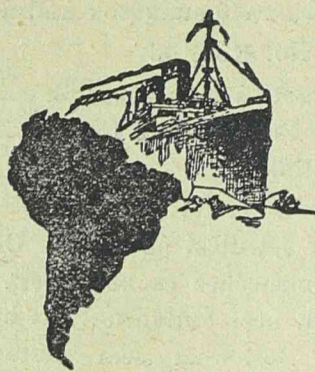
butorgyára

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cim a kiadóban.

Argentina, Brazília és Uruguay- az egyedüli német társasággal, amely hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, e sleges III. osztályu hajók, „Arcona” a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig meggy

HAMBURG - DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

UGYVÉRSÉGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6

Fiókok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chișinău, Str. Negustorilor, Casa Barba Nemet hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburg

CANADIAN PACIFIC

CANADIAN PACIFIC

Fontos Kanadába utazóknak!

A Canadian Pacific, mint eddig, ezután is mezőgazdasági családok és családok részére, akik hajóin és vasutain utaznak, korlátozás nélkül ad Kanadába szóló beutazási igazolványokat.

Felmutatási összeg családok részére 225 dollár

„ „ egyesek „ 25 „

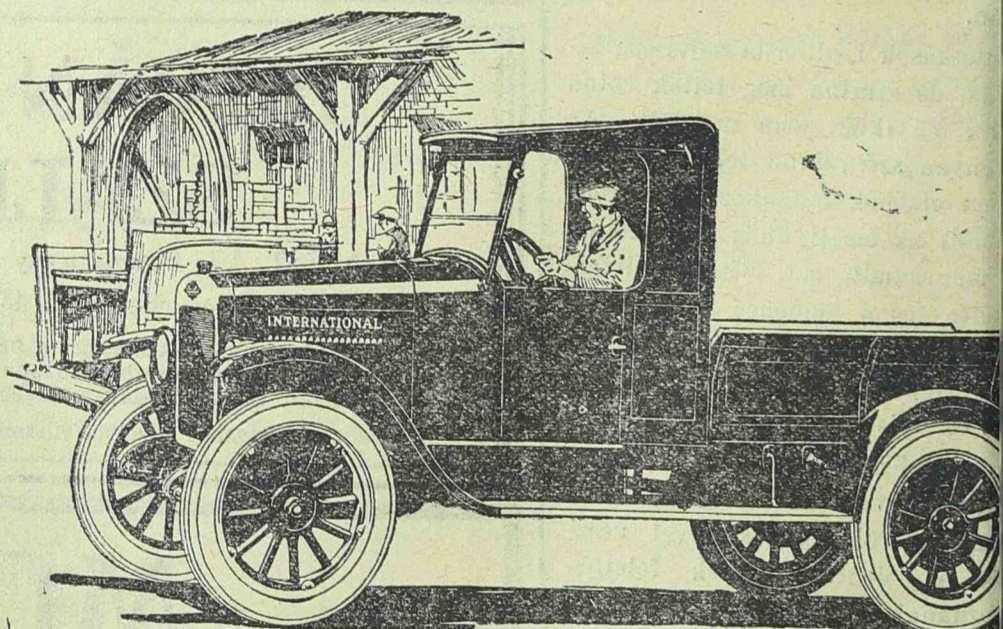
Ne hagyjátok magatokat félrevezetni senkitől és ne halgassatok hamis hírekre.

Szállítás Kanadába Hamburgon, Antwerpenen vagy Cherburgon átgyorsgözssel, a kikötőig gyorsvonattal és kísérel.

Felvilágosítással készséggel szolgál Canadian Pacific vezérügynöksége

Bukarest, Calea Grivitei 157.

Temesvári fiók: „TRANZIT” Strada Tudor Vladimirescu (Begabalsor) 24. Táviratcim: „Gacnpac”

Az automobilgyártás kezdettől a mai napig óriási változáson ment keresztül. Az eredetileg sport- és luksuskocsiból a gazdasági életnek nélkülözhetetlen eszközzé változott. Ezen változáson először az Egyesült Államok ment át, ahol az autót a dolgozó emberek szolgáivá avatták, úgy a város mint falun.

Hogy a gépkocsi nem a gazdagság, hanem a vállalkozó szellemnek ez az elv azonban nemcsak Amerikában, hanem Európában és Romániában is diadalmaskodott.

Az „INTERNATIONAL” név évtizedek óta a teherkocsi gyártásba teljesítőképeség megbízhatóság és olcsóság legmagasabb fokát jelenti.

Az új „INTERNATIONAL” modellek a modern technika vívmányaival kiegészítve az üzemi biztonság, minimális üzemanyag fogyasztás és könnyű kezelés tekintetében felülmúlhatatlanok.

Kiváló minőség és a nagy gyártási mennyiség az „INTERNATIONAL” teherautót olyan világmárkává avatták, amely az összes európai és tengerentúli államokban közkeveltségnek örvend.

VEZÉRKÉPVISELET:

KARNER EDE R.-T.

Timisoara IV., Str. I. C. Bratianu 12.

ahol állandóan különböző típusu teherautók és tartalékalkészlet raktáron van. Telefon: 8 90 Alapított: 1900

Nyomatott a „HELICON” Bánáti Nyomda Részvénytársaságnál, Timisoara